



Briselē, 31.8.2016.
COM(2016) 548 final

2016/0262 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

**par kontroles pasākumiem jaunajai psihoaktīvajai vielai metil 2-[[1-(cikloheksilmetil)-
1*H*-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoātam (MDMB-CHMICA)**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Padomes Lēmums 2005/387/TI par informācijas apmaiņu, risku novērtējumu un kontroli attiecībā uz jaunām psihoaktīvām vielām¹ paredz triju posmu procedūru, pēc kuras jaunai psihoaktīvai vielai Savienībā var noteikt kontroles pasākumus.

2016. gada 15. aprīlī tika izdots Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra (*EMCDA*) un Eiropola kopīgais ziņojums, kas sagatavots saskaņā ar Padomes Lēmuma 2005/387/TI 5. pantu. Pēc Komisijas un trīspadsmit dalībvalstu iesniegtā pieprasījuma Padome, ievērojot iepriekšminētā Padomes lēmuma 6. panta 1. punktu, 2016. gada 26. maijā prasīja novērtēt riskus, ko rada jaunās psihoaktīvās vielas *MDMB-CHMICA* lietošana, ražošana un nelikumīga tirdzniecība, organizētās noziedzības iesaistīšanās, un attiecībā uz šo vielu ieviesto kontroles pasākumu iespējamās sekas.

EMCDDA Zinātniskā komiteja saskaņā ar Padomes lēmuma 6. panta 2., 3. un 4. punktu novērtēja ar *MDMB-CHMICA* saistītos riskus. Zinātniskās komitejas priekšsēdētājs 2016. gada 28. jūlijā iesniedza Komisijai un Padomei risku novērtējuma ziņojumu. Risku novērtējuma galvenie rezultāti ir šādi.

- *MDMB-CHMICA* klasificējams kā sintētiskais kanabinoīdu receptoru agonists, kas pieder ķīmiski atšķirīgai vielu grupai, kura tāpat tiek saukta par sintētiskajiem kanabinoīdiem. Viela Eiropas Savienības narkotiku tirgū ir pieejama vismaz kopš 2014. gada augusta un ir konstatēta 23 dalībvalstīs.
- Spēcīgā *MDMB-CHMICA* iedarbība un ļoti svārstīgais savienojuma daudzums nereglementētās apreibinošajās vielās (“legal high”) rada augstu akūtas toksicitātes risku. Astoņas dalībvalstis ir ziņojušas par 28 nāves gadījumiem un 25 akūtas intoksikācijas gadījumiem saistībā ar *MDMB-CHMICA*.

Ievērojot Padomes Lēmuma 2005/387/TI 8. panta 1. punktu, Komisija sešu nedēļu laika no risku novērtējuma ziņojuma saņemšanas dienas iesniedz Padomei iniciatīvu par kontroles pasākumu piemērošanu jaunajai psihoaktīvajai vielai visā Savienībā vai ziņojumu, kurā izskaidrots Komisijas viedoklis, kāpēc šāda iniciatīva nav nepieciešama. Saskaņā ar Tiesas 2015. gada 16. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās C-317/13 un C-679/13, pirms tiek pieņemts akts, kura pamatā ir Padomes Lēmuma 2005/387/TI 8. panta 1. punkts, ir jākonsultējas ar Eiropas Parlamentu.

Balstoties uz risku novērtējuma ziņojumā konstatēto, Komisija uzskata, ka ir pamatoti minētajai vielai visā Savienībā piemērot kontroles pasākumus. Spriežot pēc risku novērtējuma ziņojuma, *MDMB-CHMICA* akūtais toksiskums var radīt smagu kaitējumu cilvēku veselībai. Arī daudzos ziņojumos norādīts, ka šīs vielas lietošanas rezultātā pastāv vardarbības un agresijas varbūtība.

2. PRIEKŠLIKUMA MĒRĶIS

Šā Padomes lēmuma priekšlikuma mērķis ir aicināt dalībvalstis piemērot vielai *MDMB-CHMICA* kontroles pasākumus un kriminālsodus, kas paredzēti to tiesību aktos atbilstoši dalībvalstu saistībām, kuras izriet no Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada konvencijas par psihotropajām vielām.

¹ OV L 127, 20.5.2005., 32. lpp.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par kontroles pasākumiem jaunajai psihoaktīvajai vielai metil 2-[[1-(cikloheksilmetil)-1*H*-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoātam (MDMB-CHMICA)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2005. gada 10. maija Lēmumu 2005/387/TI par informācijas apmaiņu, risku novērtējumu un kontroli attiecībā uz jaunām psihoaktīvām vielām² un jo īpaši tā 8. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu³,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra (*EMCDDA*) paplašinātās Zinātniskās komitejas īpašajā sanāksmē, pamatojoties uz Padomes Lēmuma 2005/387/TI 6. pantu, tika sagatavots risku novērtējuma ziņojums par jauno psihoaktīvo vielu MDMB-CHMICA, un 2016. gada 28. jūlijā tas tika iesniegts Komisijai un Padomei.
- (2) MDMB-CHMICA klasificējams kā sintētiskais kanabinoīdu receptoru agonists, kas pieder ķīmiski atšķirīgu vielu grupai, kura tāpat tiek saukta par sintētiskajiem kanabinoīdiem. Sintētisko kanabinoīdu receptoru agonistu iedarbība ir līdzīga Δ^9 -tetrahidrokanabinola (*THC*) iedarbībai, kas ir galvenā marihuānas psihoaktīvā viela. Kanabinoīdu receptoru agonisti, kuriem saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada konvenciju par psihotropiskajām vielām piemēro kontroles pasākumus, ir sekojoši: galvenā marihuānas aktīvā viela delta⁹-tetrahidrokanabinols (Δ^9 -*THC*) un divi sintētiskie kanabinoīdi — naftalēn-1-il-(1-pentil-1*H*-indol-3-il)metanons (*JWH-018*) un 1-[(5-fluorpentil)-1*H*-indol-3-il]-(naftalēn-1-il)metanons (*AM-2201*).
- (3) Spēcīgā MDMB-CHMICA iedarbība un ļoti svārstīgais savienojuma daudzums nereglamentētās apreibinošajās vielās (“legal high”) rada augstu akūtas toksicitātes risku.
- (4) MDMB-CHMICA Savienības narkotiku tirgū ir pieejams vismaz kopš 2014. gada augusta un ir konstatēts 23 dalībvalstīs. Parasti tā tiek apzīmēta kā nereglamentēta apreibinošā viela (“legal high”) un pārdota īpašos veikalos (*head shops*), kā arī internetā kā “likumīga” marihuānas aizvietotāja. Pieejamā informācija liecina, ka nefasētu MDMB-CHMICA pulveri ražo ķīmiskās rūpniecības uzņēmumos, kas

² OV L 127, 20.5.2005., 32. lpp.

³ OV C, . . . lpp.

atrodas Ķīnā. Tas tiek importēts Savienībā, kur tas tiek pārstrādāts un safasēts tirdzniecībai paredzētos smēķēšanas maisījumos vai pārdots pulverveidā. Nav informācijas par to, ka MDMA-CHMICA tiktu ražots Savienībā.

- (5) MDMA-CHMICA parasti tiek lietots, smēķējot augu maisījumu, kas ir vai nu lietošanai gatava komerciāla nereglamentēta apreibinošā viela, vai retāk — smēķējot paša gatavotu maisījumu. Komerciālajos produktos parasti netiek norādīts, vai tā sastāvā ir MDMA-CHMICA vai kāds cits sintētiskais kanabinoīdu receptoru agonists. Tādējādi var uzskatīt, ka daudzas personas, kas lieto MDMA-CHMICA, nezina, ka to lieto. Turklāt tās lietotāji var nezināt par patērētās devas lielumu. Arī ražošanas process var radīt nevienmērīgu vielas sadalījumu augu izcelsmes materiālā, kā rezultātā daži produkti satur fragmentus, kuros ir ļoti augsta kanabinoīdu koncentrācija, kas palielina akūtas toksicitātes un masu saindēšanās risku.
- (6) Pieejamie dati liecina, ka MDMA-CHMICA lieto marihuānas lietotāji, tā dēvētie psihonauti un personas, kurām regulāri tiek veiktas narkotiku pārbaudes procedūras, tostarp apcietinājumā esošās personas.
- (7) Kaut gan nepastāv konkrēta informācija par iespējamo MDMA-CHMICA ietekmi uz tiešo sociālo vidi vai sabiedrību kopumā, daudzi ziņojumi tomēr liecina, ka tās lietošana var izraisīt vardarbību un agresiju. Turklāt MDMA-CHMICA konstatēšana gadījumos, kad pastāv aizdomas par transportlīdzekļa vadīšanu narkotisko vielu ietekmē, liecina par plašāka riska varbūtību sabiedrības drošībai.
- (8) Astoņas dalībvalstis ir ziņojušas par 28 nāves gadījumiem un 25 akūtas intoksikācijas gadījumiem saistībā ar MDMA-CHMICA. MDMA-CHMICA plašāka pieejamība un lietošana būtiski ietekmētu gan individu, gan visas sabiedrības veselību.
- (9) Informācija par organizētās noziedzības grupējumu varbūtējo iesaistīšanos MDMA-CHMICA ražošanā, izplatībā, nelikumīgā tirdzniecībā un piegādē Savienībā ir ierobežota.
- (10) Viela MDMA-CHMICA nav minēta Apvienoto Nāciju Organizācijas 1961. gada Vienotās konvencijas par narkotiskajām vielām vai Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada Konvencijas par psihotropām vielām kontrolējamo vielu sarakstā. Tomēr tā ir minēta starp vielām, kuras paredzēts pārskatīt 38. PVO ekspertu komitejas par atkarību no narkotikām (*ECDD*) sanāksmē, kas sniedz ieteikumus ANO Narkotisko vielu komitejai par kontroles pasākumiem, kurus tā uzskata par piemērotiem.
- (11) MDMA-CHMICA nav iedibināta vai atzīta medicīniskā lietojuma nedz cilvēkiem, nedz veterinārijā. Izņemot ar pašas vielas parādīšanos narkotiku tirgū saistīto izmantošanu analītiskos atsauces materiālos un zinātniskos pētījumos par tās ķīmiju, farmakoloģiju un toksikoloģiju, nav norāžu, ka to izmantotu citām vajadzībām.
- (12) Risku novērtējuma ziņojumā secināts, ka trūkst zinātniski pierādītu faktu par vielu MDMA-CHMICA, un norādīts, ka būtu nepieciešami turpmāki pētījumi. Tomēr pieejamie pierādījumi un informācija par vielas radīto risku veselībai un sociālo risku ir pietiekams pamats, lai visā Savienībā piemērotu MDMA-CHMICA kontroles pasākumus.
- (13) Tā kā desmit dalībvalstis saskaņā ar saviem tiesību aktiem, kas atbilst pienākumiem, kuri izriet no ANO 1971. gada Konvencijas par psihotropajām vielām, attiecībā uz MDMA-CHMICA piemēro kontroles pasākumus, bet piecas dalībvalstis izmanto citus likumdošanas līdzekļus tās kontrolei, kontroles pasākumu piemērošana visā Savienībā ļautu izvairīties no šķēršļiem tiesībsardzības iestāžu un tiesu iestāžu

pārrobežu sadarbībā un veicinātu aizsardzību pret riskiem, ko var radīt vielas pieejamība un lietošana.

- (14) Apvienotajai Karalistei Lēmums 2005/387/TI nav saistošs, un tādēļ tā nepiedalās šā lēmuma, ar ko īsteno Lēmumu 2005/387/TI, pieņemšanā, un Apvienotajai Karalistei tas nav saistošs un nav jāpiemēro,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Visā Savienībā piemēro kontroles pasākumus jaunajai psihoaktīvajai vielai metil 2-[[1-(cikloheksilmetil)-1*H*-indol-3-karbonil]amino]-3,3-dimetilbutanoātam (MDMB-CHMICA).

2. pants

Dalībvalstis pēc iespējas drīz, bet ne vēlāk kā *[vienu gadu pēc dienas, kurā publicēts šis lēmums]* veic vajadzīgos pasākumus saskaņā ar saviem tiesību aktiem, lai attiecībā uz jauno psihoaktīvo vielu, kas minēta 1. pantā, piemērotu kontroles pasākumus un kriminālsodus, kā tas paredzēts to tiesību aktos atbilstīgi dalībvalstu saistībām saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada Konvenciju par psihotropajām vielām.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šo lēmumu piemēro saskaņā ar Līgumiem.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*